

POCTVRTE Z KONGA :

JAMBO YENU V NOVEM ROCE - SLAVNOSTI, OPICI RAJ A K VANOCUM JOGURT

Moji mili na severu (a nekteri i na jihu ☺), posilam ctvrty, prosincovy, pozdrav z Lubumbashi, kde nam uz sice opravdu nastoupilo obdobi destu, ale kdyz zrovna neprsi, je porad skoro stejny horko jako driv. Kde se na vas kluci behem minuty nastavou tak, za se fakt bojite, jestli vas nezmlati, jak hrozi ("Taku pika!"), a pak za pet minut prijdou, obejmou vas a prohlasi, ze si vas vezmou a odjedou s vami do Cech. Kde si salesiani pochutnavaji na chlebu s vajickovou omeletou a marmeladou nebo se syrem a medem najednou. Kde maji uplne vsichni talent na tancovani a zpivaji tak nahlas, ze se sami neslysi ☺. Kde se sice muzou behem jednoho dne citit petkrat nahore a petkrat na dne, ale zarucene se nemuzu nudit ☺.

Tenhle mesic jsem si moc neuzila sve tradicni kazdodenni prace, jen asi tyden na zacatku mesice – protoze pak prisly testy a hned potom zkousky, takze jsem si nemohla brat deti, aby neco nezmeskaly. A tak se vetsina dopoledni skladala ze same kancelarske prace – kopirovani, prepisovani neceho do pocitace, priprava zkousek a rozdavani sesitu, a tak. Coz me teda po par dnech prestalo celkem bavit, tak jsem byla trochu otravena. Predtim se to jeste nestalo, ale ted jsem najednou tak uplne nemela co delat..a zjistila jsem, ze mi to fakt vadi. Nastesti v polovine mesice zacaly vanocni prazdniny a tak to byla zmena, jak pro me, tak pro deti. Prazdniny to ale vlastne nebyly, jen, jak rikali salesiani, zmena aktivit☺. Protoze tady to neni jako v jinych skolach, kde se pred Vanocemi zavre a otevre po Novem roce.

Vetsina kluku se do rodiny vratit nemuze, takze jsou tady a protoze neni skola, nemaji co delat. A navic se sem na prazdniny sjeli i dalsi kluci z jinych salesianskych domu. Takze prace habadej. Vyrazeli jsme na prochazky po okoli, otvirala jsem knihovnu (na te fotce si vsimnete, ze na tabuli je napsano Betka ni wa majimu - Betka je blazen☺) , vyrabeli jsme zonglovaci micky, protoze sem ted kazdy ctvrtek chodi jeden clovek ucit kluky ruznym akrobatickym kouskum od zonglovani pres jezdeni na jednokolce az po tvoreni zivych pyramid (a kluci ho strasne zerou a kazdy ctvrtek je to svatek a paradni podivana). Taky jsem konecne po trech a pul mesicich dostala pocitac, tak jsem dohanela svuj deficit komunikace s Ceskem☺. Otec Eduard, reditel komunity, zorganizoval veliky turnaj ve fotbale pro deti od nas i z okoli, který trval cely povanocni tyden. A obcas jeste neco vic extra..

A tak jsme byli pozvani nejakou firmou, která chtěla udělat dobrý skutek, na oslavu Vanoc pro sirotky (ačkoli většina našich dětí sirotci nejsou), tak jsme jeli autobusem do supermoderního salu v centru města, tam kluci tancovali a předváděli své umění a nakonec dostali poradně najíst, jídlo, které normálně nemají, jak je rok dlouhý - testoviny, hranolky, kure a ryby a salát a sůl. Na můj vkus tam sice bylo moc prostoty (na což už bych si teda mohla po čtyřech měsících zvyknout 😊), ale pro kluky to byla vydarená akce. Až na několik starsích, kteří prohlásili, že nejsou sirotci a že teda nemají zapotřebí, aby si na nich někdo dělal reklamu za trochu jídla. (Což chápou a byl to trochu i můj dojem - kamery byly všude přítomné a i já jsem musel poskytnout interview a říct, jak je celá akce velkorysým gestem, nacez jsem pryč fakt byla v televizi, jak mi několik zaměstnanců u nás druhý den oznámilo.. a věřím, že je to někdy těžké i pro kluky,

kterí se ze všech sil snaží být jako ostatní normální mládežníci a pak někdo s dobrou vůlí jim chce pomoci, ale oni se cítí trochu jako cvičené opice, když musí na poděkování sborově zazpívat a zatancovat. Par dní potom nám zdejší telekomunikační gigant Vodacom přijel předat další sponzorské dary v podobě mrazáku, kopírky, DVD přehrávače, moskytiér a sesitu a situace se trochu opakovala. No samozřejmě že jsme za všechny ty sponzory rádi, bez nich bychom takové věci nikdy koupit nemohli, ale když je to moc často a podívám se na to očima dětí, je pravda, že zvláště pro ty velké to nemusí být úplně příjemné..tak je to takový paradox.) No ale kromě toho jsme třeba taky byli v centru, něco jako malá zoo, kde se starají o opice, které stát zabavuje tím, co je nelegálně chytají, ale pak už s nimi nic nedělá. A tak to za něj dělají tihle Belgičani. Vyrazili jsme až napodruhé, protože první domluvený termín přišel tak, že to prostě neslo, a to celé dopoledne. Napodruhé to klaplo a vyrazili jsme s šedesáti kluky kamionem půjčeným z vedlejšího salesiánského střediska. Už jen cesta vestoje na korbě byl velký zážitek (no, možná jen pro mě 😊) - no a v "opici zoo" jsme sice viděli jen spoustu šimpanzů, zato zblízka, v akci, kromě toho jsme sledovali, jak a čím se krmí, a kluci získali spoustu zajímavých informací o tom, proč šimpanzi vymírají, kdo za to může, jak tomu zabránit, všechno interaktivně, ptali se, no podle mě to bylo parádní a počasí nám pralo, a kluci vypadali spokojeni.

Co se týká mého pohledu na můj život tady v Bakanja, tak tenhle měsíc byl tak trochu měsícem paradoxu. Na jednu stranu mám pocit, že moje trpělivost s kluky se znásobila, už se nerozcílím tak rychle jako dřív, ale zároveň po tom, co si přijde dvacet kluků říct o bavlnky, tak u dvacátého prvního už to nevydržím a řeknu, že jindy. Nacez on to nechápe a hrozí, že to rozcílí a tím pádem pak on rozcílí mě. Tak nevím, třeba do konce roku budu mít s trpělivostí i na všechny 😊. To, co se mi na

dobrovolniceni tady libi – ze bydlim tady primo v centru, kamkoli potrebuju jit, tak staci prejit dvur, a kdyz mam volno, staci otevrit dveře od pokoje a prijde nekdo se na neco zeptat nebo me jinak rozptylovat, vecer si jen tak sednem na lavicku a povidame, zpivame a hrajeme na fletnu, a tak je clovek porad v kontaktu s detma.. – no tak tahle stejna vec me obcas dost unavuje a rada bych vypadla aspon na chvilku pryč, a kdyz se zavru v pokoji, ale kluci neunavne busi a krici Betka, Betka, otevri dveře, tak zacinam nesnaset svoje jmeno☺. Vsechno ma holt svoje pozitiva a negativa. Ale paradoxne prave kdyz clovek nema moc povinnosti a tak je jen tak s detma, povidame, blbnem s fotakem nebo jim pomaham s domácima ukolama (mimochodem se ze me stala velka odbornice na fyziku a elektrinu – velci kluci, kteri tu bydli, ale studuji v centru kus vedle, kde se uci remeslu, zjistili, ze umim dosadit cisla do vzorecku a najit

tak spravnou odpoved, a tak si ted myslí, ze jsem temer inzenyrka elektrotechniky☺), tak v tu chvili se citim byt tu nejvic s nima a nejvic “dobrovolnice”.

Mozna kvuli Vanocum, ktere se u nas odehravaji kazdy rok tradicne, jsem si uvedomila, jak moc jsem zakorenená v evropske kulture a kolik veci mi chybi. Ale zaroven taky, ze me to vsechno, na co jsem zvykla a bez ceho si zivot moc nedokazu predstavit, trochu odvadi od toho duleziteho. Zvlast v pripade Vanoc je to dobre viditelne – bez snehu nebo aspon zimy, bez stromecku, bez darku a bez takovych tech predvanocnich priprav mi nejdriv ani moc neprislo, ze to jsou Vanoce. Presto tady slavime to stejne jako kazdy rok doma, Kristuv prichod na svet a do nasich srdci. Ale je fakt, ze nemam pocit, ze by to tady byl nejaky obri svatek, jako u nas. S pripravami na Vanoce jsem zacala jako prvni ja, kdyz jsme s klukama v knihovne vyrabeli betlem - na obrovsky karton jsme namalovali zemi a nocni oblohu a pak kluci kreslili jednotlivé postavicky a ty jsme tam pak nalepili a vzniklo velkolepe dilo, pricemz narozenemu Jeziskovi se neprisli poklonit jen tri kralove, pastyri a vesnicane, ale taky gorila, autobus s obrim napisem Don Bosco, namakany Indian a Jan Krtitel krtici Jezise v Jordane☺. Se zbytkem priprav se zacalo asi tak dvacateho druheho odpoledne, kluci vyzdobili sal a vyrobili nekolikery jeslicky s hlinenymi figurkami uvnitr a palmovymi listy a kycovitými vanocnimi retezky okolo. Stedry den jsem stravila temer cely v kuchyni pecenim cukrovi a vanocek pro komunitu a pak nekolika plechu kolace, ktery jsem pri veceri rozdala klukum. Byli nadseni, protoze jinak byla jejich stedrovecerni vecere stejna jako kazdy jiny den - bukari a zelenina. (Ale druhy den dostali jeste kazdy lizatko a jogurt. Jaky paradox proti nasim hromadam darku, ktere se ani nevejdou pod stromecek.) No a pak jsme sli na msi do vedlejsiho salesianskeho strediska, ktera byla moc hezka, vsichni tancovali a piskali a radovali se jeste o trochu vic, nez je tady pri msich bezne, a tak si konecne clovek uvedomil, ze jsou Vanoce! A ackoli jsem trochu vzpominala na to, co se ted zrovna asi deje doma, ani to nebylo prilis nostalgicke. Proste Vanoce tady jsou jine a jsou soucasti cele te africke zkusenosti. No a jeste jsme s nekolika velkyma klukama pripravili stinove divadlo - klasicky vanocni pribeh s postavami vystrihanymi z

kartonu, které se pohybovaly za osviceným prosteradlem. No pro me to byla velka akce, pri zkouseni a hlavne zarizovani (nekolikrat se zmenilo datum, nekolikrat herci a jeden z nich zmizel i na divadlo samotne, proste jsme ho nenasli, tak zaimprovizoval jiny jeho kamarad) jsem malem ztratila vsechny nervy, ale nakonec to bylo pusobive a uspesne, tak jsme meli radost.

Krome Vanoc se tenhle mesic seslo jeste par dalsich slavnosti, takze jsme v zasade skoro porad slavili. Nekolik clenu komunity melo narozneniny, tak jsme slyseli dalsi poradnou davku vtipu (nektere se opakovaly, coz mne nevadilo, protoze jak vite, vsechny zapomenu jeste ten den), a taky byl na zacatku prosince nejaky mariansky svatek, coz byla slavnost pro celou skolu, takze deti i ucitele dostali lepsi jidlo nez obvykle a ucitele z Bakanja hrali fotbal proti ucitelum z Magone, vedlejsiho uciliste. Tak to bylo vtipny, videt ucitele a salesiany v dresech a s velkym zapalem pro zapas. Fotbal tady milujou proste uplne vsichni, od malych po ty nejstarsi. A vzdycky, kdyz nejslavnejsi fotbalovy klub v Lubumbashi hraje zapas, tak at je to v jakoukoli hodinu, proud je az do konce zapasu, a vypadne par minut po skonceni. Pak se slavil Silvestr a Novy rok, oslavu mych naroznenin jsme nastesti odlozili z duvodu prilisneho mnozstvi oslav v posledni dobe, tak jsem rada, ale i tak se desim, jak to dopadne, a lituju, ze nemam narozneniny v cervenci jako Iveta☺.

Pres vsechny ty oslavy se tady ted bohuzel dost potykame s nedostatkem penez, protoze centrum nedostava od nikoho nic a musi se nejak zaridit, aby prezilo. Jidlo pro deti se plati z nejakeho projektu, ale zbytek je na nas. A tak se z platu reditele skoly plati kuchar pro komunitu, z kapesneho pro aspiranty nocni hlidac, a tak..nas podnikavy otec tady sehnal nejake dobrovolniky, kteri chodi kazdy vikend vyrabet jogurty (ty se jmenujou..hadejte..jak jinak..Don Bosco☺), a ty se pak prodavaji, aby se vydělalo neco malo navíc..je to zajimavy, u nas by se tohle asi neprihodilo. I kdyby penize nebyly, coz se stava casto, nedokazu si predstavit, ze by nejaka neziskovka u nas zacala s prodavanim potravin, aby si na sebe vydělala. No a ten clovek, co dela jogurty, ted zacal pracovat a nema tolik casu, a tak usoudil, protoze jsem mu casto pomahala, ze ja jsem ta prava osoba, ktera by to po nem mela prevzit. Tak to jsem nemohla prijmout, protoze 120 litru jogurtu kazdy tyden zabere dost casu, ktery je prece jenom lepsi stravit s klukama nez v kuchyni. Ale uz znam cely postup a v pripade potreby jsem schopna ho zaskocit – a taky kluci hodne pomahaji! No ale je fakt, ze obcas to neni lehký. Nedavno dosel cukr, ktery je potreba na vyrobu kase, kterou kluci snidaji kazdy den, pak zas nebyla mouka, a tak par dni nesnidali..zda se to nepredstavitelne, tady to kluci berou proste jako fakt. A i pro me, ackoli by byly napady na to, co delat, tak penize to nekdy limitujou. Tak jsme nuceni zit nematerialne☺. Ale ono to pujde, vzdycky se zrejme najde nejaky dobrodinec nebo se sahne nekam do cerneho fondu..proste to s

Bozi pomoci jit musi. Nicmene pokud byste vedeli o nejakych sponzorech, kteri by meli chut podporit zdejsi kluky a jejich activity, budeme jen radi - a nebo se podivejte na novy projekt Darujme vzdelani (www.darujmevzdelani.cz), který nedavno spustila Sadba a skrze který muze kdokoliv podporit primo nase stredisko. (Konec reklamy☺).

Jejda, pisu paty pres devaty.. Mozna proto, ze tenhle mesic byl trochu netradicni, je toho tolik co psat. A taky jsem mela vic casu na premysleni, jak to tady vsechno probiha, co je dulezite a co ne..behem prazdnin jsem se obcas citila jak na houpacce, protoze napady, co podniknout, by byly - ale vetsina z nich se nezrealizuje, protoze to nezvladnu pripravit sama. A kdyz od ostatnich clenu komunity necitite moc podporu a spis mate pocit, ze je svou iniciativou otravujete, ze je lepsi nechat ubihat dny tradicne a ze jestli neco chcete udelat, prosim, ale zarid si to sama, no tak to trochu demotivuje. Ale neco se prece jenom uskutecnit povedlo a koneckoncu, jestli bude o jeden vylet vic nebo min, co na tom zalezi..uz se docela i tesim na opetovny navrat do skolnich lavic a na uceni, protoze naucit je trochu cist a psat a tak jim dat nadeji na normalni zivot v budoucnu, byt s nimi a naslouchat jim a treba tim trochu vylecit to, co zazili v minulosti, sdilet s nimi jejich zivot a dat jim nejake hodnoty a aspon malicko tim nahradit nefungujici nebo neexistujici rodinu, to je ten hlavni duvod, proc tady jsem, a zaroven nejtezsi ukol, o kterem mam obcas pocit, ze ho nemuzu zvladnout. Normalne je tady tak beru jako jakekoliv jine kluky, a pak si obcas uvedomim, jak to meli tezky, jak ani ted to nemaji jednoduchy a jak jsou strasne silni, kdyz to vsechno s usmevem prekonavaji, mozna aniz by si to uvedomovali. A ze se mam od nich tolik co ucit, kdyz me vyvadi z miry veci, které jsou proti tomu uplny blbosti. Vubec se tady ucim kazdy den..

No to jsem to zakončila trochu moc filozoficky. Ale tady se toho deje tolik, ze bych mohla psat dlouho..a co se do dopisu neveslo? Mimo jine konecne pustili z vezeni meho oblíbeného vezne, co ho Iveta loni dostala ven, ale on se tam skoro hned dostal znovu. Nechala jsem si usit svou prvni sukni z africké latky a naučila se pict koblizky (ze by se mi Afrika dostavala pod kuzi?). Podarilo se mi na internet nahrat dvacet fotek, jaky uspech! A poprve jsem navstivila konzskou diskoteku, které se tu rika "boîte de nuit" - nocni bedna (pricemz jsem temer prisla o sluch☺).

Ted o me vite skoro uplne vsechno☺. Tak se budu tesit treba na nejake zpravy z ceskych luhu a hajů. Dekuju vam za vase modlitby a prosim, abyste v nich pokracovali☺. Taky na vas moc myslim! A preju vam vsem krasny a pozehnany vstup do noveho roku, at mate cas na vsechno dulezite a at je to rok plny hezkych setkani a dobrych zprav!

Alzbeta